

مرکز تحقیقات ایرانیکا

اصفهان

گامی

عمر الکرما
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

گوله پستی زندگی

برداشتی از هشتاد حدیث نبوی

انتشارات نیجوری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کوله پستی زندگی: برداشتی از هشتاد حدیث نبوی

نویسنده:

قنبر علی تیموری

ناشر چاپی:

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۹	کوله پشتی زندگی: برداشتی از هشتاد حدیث نبوی
۹	مشخصات کتاب
۱۰	اشاره
۱۴	فهرست مطالب
۲۳	مقدمه
۲۵	۱. ناامید نباش
۲۶	۲. یک لبخند
۲۷	۳. خوش زبانی
۲۸	۴. یک گام تا خدا
۲۹	۵. شادی سرا
۳۰	۶. رفاقت مؤمنانه
۳۱	۷. دوستت دارم رفیق
۳۲	۸. جای خدا
۳۳	۹. عجله
۳۴	۱۰. خودبینی
۳۵	۱۱. فقط برای معلم
۳۶	۱۲. آسیب شناسی
۳۷	۱۳. فرصتی به نام عمر
۳۸	۱۴. قبول عذر
۳۹	۱۵. عطرزدن
۴۰	۱۶. آرامبخش
۴۱	۱۷. پول های خوب
۴۲	۱۸. جای فرشته

۴۳	۱۹. ۶ = ۱
۴۴	۲۰. دوستی خدا
۴۵	۲۱. انیس دلتنگی ها
۴۶	۲۲. صدقه
۴۷	۲۳. میانجیگری
۴۸	۲۴. خندانند حرام
۴۹	۲۵. ملاقات با خدا
۵۰	۲۶. یک کار با اخلاص
۵۱	۲۷. بهترین مردم
۵۲	۲۸. هدیه
۵۳	۲۹. قدردانی
۵۴	۳۰. دل پاک
۵۵	۳۱. دیوار به دیوار
۵۶	۳۲. پایان خوب
۵۷	۳۳. کار راه انداز
۵۸	۳۴. نگرینهای بیپوده
۵۹	۳۵. رفیق پیامب
۶۰	۳۶. کریم
۶۱	۳۷. انس گرفتن
۶۲	۳۸. توبه
۶۳	۳۹. استمرار رفاقت
۶۴	۴۰. مهرش به جان خریدیم
۶۵	۴۱. همدوش شوهر
۶۶	۴۲. بزرگ ترین عیب
۶۷	۴۳. شاد کردن
۶۸	۴۴. خوشا به حالت

- ۶۹ ..... ۴۵. بیماری گناه
- ۷۰ ..... ۴۶. دلسوزی تا کجا؟
- ۷۱ ..... ۴۷. سفارتخانه دل
- ۷۲ ..... ۴۸. کنترل
- ۷۳ ..... ۴۹. دریافتن فرصت
- ۷۴ ..... ۵۰. کمک در خانه
- ۷۵ ..... ۵۱. رمز موفقیت
- ۷۶ ..... ۵۲. نگاه
- ۷۷ ..... ۵۳. فال زدن
- ۷۸ ..... ۵۴. ۲-۲=۴
- ۷۹ ..... ۵۵. زیارت قبول
- ۸۰ ..... ۵۶. مردم نوازی
- ۸۱ ..... ۵۷. احترام به والدین
- ۸۲ ..... ۵۸. از کوره در رفتن
- ۸۳ ..... ۵۹. کشمکش
- ۸۴ ..... ۶۰. محبت ناب
- ۸۵ ..... ۶۱. مهاجرت
- ۸۶ ..... ۶۲. با هم غذا خوردن
- ۸۷ ..... ۶۳. دست دادن
- ۸۸ ..... ۶۴. گذشت در اوج قدرت
- ۸۹ ..... ۶۵. سنگ تمام
- ۹۰ ..... ۶۶. برنامه ریزی
- ۹۱ ..... ۶۷. سگ های دوزخ
- ۹۲ ..... ۶۸. حتی پیامبر
- ۹۳ ..... ۶۹. مردانگی در سفر
- ۹۴ ..... ۷۰. پیوند

۷۱. وعده های الکی ۹۵
۷۲. حرف های خصوصی ۹۶
۷۳. نامه نگاری ۹۷
۷۴. شاه دزد ۹۸
۷۵. دید و بازدید ۹۹
۷۶. کمک به همسر ۱۰۰
۷۷. بدگمانی به خدا ۱۰۱
۷۸. تفریح و سرگرمی ۱۰۲
۷۹. یاد زمستون ۱۰۳
۸۰. سز دلبران ۱۰۴
- فهرست احادیث پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله ۱۰۶
- کتابنامه ۱۲۱
- درباره مرکز ۱۲۳

کوله پستی زندگی: برداشتی از هشتاد حدیث نبوی

مشخصات کتاب

آرامبخش سرشناسه: تیموری، قنبر علی، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور: کوله پستی زندگی: برداشتی از هشتاد حدیث نبوی / قنبر علی تیموری.

مشخصات نشر: مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری: ۱۱۰ص.؛ ۱۱ × ۱۹ س.م.

شابک: ۸۰۰۰ریال: ۹۶۴-۹۷۱-۰۱۶-۷؛ ۸۰۰۰ریال: چاپ دوم ۹۷۸۹۶۴۹۷۱۱۲۲۵؛ ۸۰۰۰ریال: چاپ سوم ۹۷۸۹۶۴۹۷۱۱۸۳۶؛ ۹۰۰۰ریال (چاپ چهارم)؛ ۲۰۰۰۰ریال (چاپ هشتم)

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: چاپ دوم و سوم: ۱۳۸۶.

یادداشت: چاپ چهارم: ۱۳۸۷.

یادداشت: چاپ هشتم: ۱۳۹۲.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۹-۱۱۰.

موضوع: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- کلمات قصار

موضوع: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- دیدگاه درباره راه و رسم زندگی

موضوع: راه و رسم زندگی (اسلام) -- احادیث

شناسه افزوده: بنیاد پژوهش های اسلامی

رده بندی کنگره: ۱۴۳/۵BP/ت ۹ ک ۹ ۱۳۸۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی: م ۸۵-۲۰۸۳۶

کوله پستی زندگی

برداشتی از هشتاد حدیث نبوی

قنبرعلی تیموری

ص: ۳

فهرست مطالب

- مقدمه ... ۱۱
- ۱ ناامید نباش ... ۱۳
- ۲ یک لبخند ... ۱۴
- ۳ خوش زبانی ... ۱۵
- ۴ یک گام تا خدا ... ۱۶
- ۵ شادی سرا ... ۱۷
- ۶ رفاقت مؤمنانه ... ۱۸
- ۷ دوستت دارم رفیق ... ۱۹
- ۸ جای خدا ... ۲۰
- ۹ عجله ... ۲۱
- ۱۰ خودبینی ... ۲۲
- ۱۱ فقط برای معلم ... ۲۳
- ۱۲ آسیب شناسی ... ۲۴
- ۱۳ فرصتی به نام عمر ... ۲۵
- ۱۴ قبول عذر ... ۲۶
- ۱۵ عطرزدن ... ۲۷
- ۱۶ آرامبخش ... ۲۸
- ۱۷ پول های خوب ... ۲۹
- ۱۸ جای فرشته ... ۳۰

۳۱ ...۱ = ۶ ۱۹

۲۰ دوستی خدا ...۳۲

۲۱ انیس دلتنگی ها ...۳۳

۲۲ صدقه ...۳۴

۲۳ میانجیگری ...۳۵

۲۴ خنداندن حرام ...۳۶

۲۵ ملاقات با خدا ...۳۷

ص: ۵

۲۶ یک کار با اخلاص ... ۳۸

۲۷ بهترین مردم ... ۳۹

۲۸ هدیه ... ۴۰

۲۹ قدردانی ... ۴۱

۳۰ دل پاک ... ۴۲

۳۱ دیوار به دیوار ... ۴۳

۳۲ پایان خوب ... ۴۴

۳۳ کار راه انداز ... ۴۵

۳۴ نفرینهای بیهوده ... ۴۶

۳۵ رفیق پیامبر ... ۴۷

۳۶ کریم ... ۴۸

۳۷ انس گرفتن ... ۴۹

۳۸ توبه ... ۵۰

۳۹ استمرار رفاقت ... ۵۱

۴۰ مهرش به جان خریدیم ... ۵۲

۴۱ همدوش شوهر ... ۵۳

۴۲ بزرگ ترین عیب ... ۵۴

۴۳ شاد کردن ... ۵۵

۴۴ خوشا به حالت ... ۵۶

۴۵ بیماری گناه ... ۵۷

۴۶ دلسوزی تا کجا؟ ... ۵۸

۴۷ سفارتخانه دل ... ۵۹

۴۸ کنترل ... ۶۰

۴۹ دریافتن فرصت ... ۶۱

۵۰ کمک در خانه ... ۶۲

۵۱ رمز موفقیت ... ۶۳

۵۲ نگاه ... ۶۴

۵۳ فال زدن ... ۶۵

ص: ۶

۵۴ = ۲ - ۲ = ۴۶

۵۵ زیارت قبول ... ۶۷

۵۶ مردم نوازی ... ۶۸

۵۷ احترام به والدین ... ۶۹

۵۸ از کوره در نرفتن ... ۷۰

۵۹ کشمکش ... ۷۱

۶۰ محبت ناب ... ۷۲

۶۱ مهاجرت ... ۷۳

۶۲ با هم غذا خوردن ... ۷۴

۶۳ دست دادن ... ۷۵

۶۴ گذشت در اوج قدرت ... ۷۶

۶۵ سنگ تمام ... ۷۷

۶۶ برنامه ریزی ... ۷۸

۶۷ سگ های دوزخ ... ۷۹

۶۸ حتی پیامبر ... ۸۰

۶۹ مردانگی در سفر ... ۸۱

۷۰ پیوند ... ۸۲

۷۱ وعده های الکی ... ۸۳

۷۲ حرف های خصوصی ... ۸۴

۷۳ نامه نگاری ... ۸۵

۷۴ شاه دزد ... ۸۶

۷۵ دید و بازدید ... ۸۷

۷۶ کمک به همسر ... ۸۸

۷۷ بدگمانی به خدا ... ۸۹

۷۸ تفریح و سرگرمی ... ۹۰

۷۹ یاد زمستون ... ۹۱

۸۰ سر دلبران ... ۹۲

فهرست احادیث پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله ... ۹۴

کتابنامه ... ۱۰۷

ص: ۷

«ما مسلمانان موظف شده ایم که به آن بزرگوار اقتدا کنیم که فرمود «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ» (۱) ما باید به پیامبر اقتداء و تأسی کنیم، نه فقط در چند رکعت نماز خواندن، در رفتارمان، در گفتارمان در معاشرت و در معامله مان هم باید به او اقتدا کنیم پس باید او را بشناسیم» (۲).

مقام معظم رهبری

«ما نمی توانیم از این اظهار تأسف درباره خودمان، خودداری کنیم که ما ائمت پیغمبر آخرالزمان هستیم از هر کداممان اگر پرسند، چند تا سخن از پیغمبر بلدیم (حتی لفظش را هم بلد نیستیم چه رسد به معنی و تفسیرش) و نه از سیره و رفتار پیغمبر می توانیم چند کلمه بگوییم» (۳).

استاد شهید مطهری

ص: ۹

۱- الأحزاب ۲۱.

۲- خامنه ای، سیدعلی، سیمای معصومین در آینه نگاه رهبری، ص ۹.

۳- مطهری، مرتضی، سیری در سیره نبوی، ص ۴۶.

نقل است مرغکی آب در منقار، برای نجات حضرت ابراهیم علیه السلام از آتش نمرودیان، شتابان می رفت، ملکی پرسید: با اندک آبی که به منقار گرفته ای، چگونه می خواهی آن آتش انبوه و شعله ور را خاموش کنی؟! مرغک آهی کشید و گفت: مرا همین مقدار «توان» است و «ابراهیم» خود می داند که بیش از این، از من ساخته نیست!!

به عطر دلاویز هستی، پیامبر اعظم، حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله عرض می کنم، در سالی که به نام شماس است، برای معرفی شخصیت و رهنمودهای بلندتان، مرا بیش از این توان نبود و بضاعت مزجاتم را بیش از این یارای درک اقیانوس آموزه های تان نیست.

«يا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِنَا رَبِّزَاعَهُ مُرْجَاهِ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي

ای عزیز، به ما و خانواده ما آسیب رسیده است و سرمایه ای ناچیز آورده ایم، بنابر این پیمانہ ما را تمام بده و بر ما تصدق کن که خدا صدقه دهندگان را پاداش می دهد.

لازم می دانم از زحمات بی شائبه مجموعه دست اندرکاران بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، تقدیر و تشکر نمایم.

این برگ سبز را به حاجیه خانم فاطمه خدامی که زندگی را برایم تفسیر معنوی نمود، تقدیم می کنم.

قنبرعلی تیموری

مشهد مقدس ۱۳۸۵

ص: ۱۲

۱. ناامید نباش

ناامید نباش

در زندگی «امید» شاه کلید پیروزی است.

انسان های «امیدوار» یک گام به کامیابی نزدیک ترند.

و انسان های «ناامید» گر چه به ظاهر زنده اند و نفس می کشند ولی سال هاست که مرده اند و خود بی خبرند.

اصلاً چرا «ناامیدی»؟! چرا «یأس»؟! مگر «امید»، رمز حرکت و اکسیر تلاش نیست؟! و «یأس» طلسم عقب گرد؟!

پس چرا مأیوس باشیم؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «گناهکار امیدوار، به رحمت خدا نزدیک تر است تا عابد ناامید». [\(۱\)](#)

ص: ۱۳

۲. یک لبخند

یک لبخند

جلسه خانوادگی بود، همه بودند، وجود پیامبر صلی الله علیه و آله جمعشان را روشن کرده بود با لبخندی و نگاهی به همه فرمود:

«شما آن قدر پول ندارید که دل همه را به دست آورید پس بکوشید با خوشرویی، همه را خرسند کنید.»^(۱)

«یک لبخند»، «احوال پرسسی گرم»، و حتی «تکان دادن سر» دل های گریزنده را رام می کند و نگاه های غریبه را آشنا، پس چرا دریغ؟!

ص: ۱۴

۳. خوش زبانی

خوش زبانی

بعضی ها از نیش زدن لذت می برند، همیشه طعنه و کنایه می زنند، گویا زبان طعنه، زبان مادری آنهاست؛ و بعضی ها خوش زبان و نیک گفتارند، تلخی ها را هم به شیرینی بیان می کنند و کمبودها را با ظرافت طرح می کنند که نه سیخ می سوزد و نه کباب.

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمود: «قسم به خدایی که جانم به دست اوست، مردم هیچ انفاقی نکردند که دوست داشتنی تر از گفتار نیک باشد.»^(۱)

گاهی با یک تشویق، آفرین گفتن، کارستانی می توان کرد و گاهی با یک گوشه و کنایه زدن گورستانی می سازیم؛ کدام بهتر است؟!

ص: ۱۵

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۰۴۴، ح ۱۰۴۰۱.

۴. یک گام تا خدا

یک گام تا خدا

چرا گاهی وقت ها، از «خدا» دور می شویم؟!

و دیگر حضورش را احساس نمی کنیم؟! و مدت ها در «تاریکی» خودمان، زندگی می کنیم.

راستی، راه نزدیک شدن به «خدا» چیست؟

و چگونه می توان، مهر و قهرش را احساس کرد، و از نورش، «نورانی» شد؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله می فرماید: «خداوند متعال می فرماید؛ ای فرزند آدم! برای آمدن نزد من از جا برخیز، من به سوی تو می آیم. به سوی من قدمی بردار، من دوان دوان به سوی تو می آیم.» [\(۱\)](#)

فقط برداشتن یک گام، همین!

ص: ۱۶

۵. شادی سرا

شادی سرا

شادی های دنیا هر چه هم جالب باشد و لذت بخش، زودگذر است و تازه با زحمت و دردسر عجین شده است ولی شادی های آخرت همیشگی و بدون دردسر است.

راستی شادی سرای آخرت کجاست؟ راه ورود به آن چیست؟

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «در بهشت جایی است که به آن «شادی سرا» می گویند و فقط کسانی وارد آن می شوند که در دنیا دل یتیمی را شاد کرده باشند.»^(۱)

ص: ۱۷

۱- میزان الحکمه، ج ۵، ص ۲۴۵۰، ح ۸۴۶۰.

۶. رفاقت مؤمنانه

رفاقت مؤمنانه

رفاقت عده ای فقط به خاطر هوی و هوس است،

رفاقت عده ای دیگر منفعت طلبی است،

رفاقت عده ای هم تنها سلام و علیکی خشک و خالی است؛

ولی رفاقت مؤمنانه آن است که «با احترام به او بنگرد، او را دوست داشته باشد، از مالش بهره مندش سازد، غیبت او را نکند، به عیادتش برود، اگر مرحوم شد در تشییع جنازه اش شرکت کند، پس از مرگش جز خوبی درباره او نگوید.»^(۱)

ص: ۱۸

۱- من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۸.

۷. دوست دارم رفیق

دوستت دارم رفیق

سعی می کنند هر طور شده به طرف بفهمانند از تو متنفرم، یا از تو خوشم نمی آید، دوستت ندارم، از این جهت استعدادشان حسابی شکوفا شده است و اگر طرف را هم گیر نیاورند سفارش می کنند: «بهش بگو، ازش متنفرم!!!»

در دوست داشتن چطور؟! سعی کرده اید به دوستانتان هم بگویید دوستشان دارید؟!!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «وقتی یکی از شما رفیقش را دوست دارد دوستی اش را اظهار کند.»^(۱)

دوستت دارم رفیق!!

ص: ۱۹

۱- میزان الحکمه، ج ۱، ص ۷۲، ح ۲۰۱.

۸. جای خدا

جای خدا

فکر می کنی خدا واقعا کجاست؟! آن دورها، توی آسمان های دور دور؟! یا همین نزدیکی ها، همین دور و برها؟!!

آن روزگار هم کسی به دنبال خدا می گشت، آمد نزد پیامبر صلی الله علیه و آله و پرسید؛ یا رسول الله، خدا کجاست؟ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «خدا نزد شکسته دلان است.»^(۱)

خوشا به حالت که خدا میهمان دل تو شده است.

ص: ۲۰

۱- میزان الحکمه، ج ۳، ص ۱۱۵۶، ح ۳۸۲۰.

این خصوصیت خیلی از ماهاست که می خواهیم ره صد ساله را یک شبه برویم و هنوز کشمش نشده مویز شویم و همیشه گرفتار تکرار و دوباره کاری می شویم. هم انرژی هدر داده ایم، هم فرصت را از دست می دهیم و هم به نتیجه دلخواه نمی رسیم.

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «هرکس تأنی کند به مطلوب می رسد یا به آن نزدیک می شود؛ و هرکس شتاب کند به خطا می رود یا به آن نزدیک می شود.»^(۱)

ص: ۲۱

خودبینی

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «روزی موسی نشسته بود که ابلیس با کلاهی رنگارنگ وارد شد، پرسید این کلاه چیست؟! ابلیس گفت با آن دل های فرزندان آدم را می ربایم. موسی گفت سولی دارم، آن چه گناهی است که اگر کسی مرتکب شود بر او مسلط می شوی؟ ابلیس گفت: [خودبینی] هرگاه آدمی خودپسند شود و عمل اندک خود را بسیار بشمارد و گناه و تقصیر خود را اندک و کوچک حساب کند.»^(۱)

به خدا پناه می بریم!

ص: ۲۲

۱۱. فقط برای معلم

فقط برای معلم

آموختن هم راهی دارد و راه آن، «خاکساری» و «خوش‌زبانی» است.

تواضع، دل را نرم و توجه‌ها را جلب می‌کند و «خوش‌زبانی» بهره و نصیب انسان را افزایش می‌دهد، راستی با معلمان و اساتید خود چگونه صحبت می‌کنید؟!

«طلبکارانه» و خشن یا «متواضعانه» و مهربان؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «حسدورزی و چاپلوسی، کار ناپسندی است مگر در راه آموختن دانش.»^(۱)

ص: ۲۳

۱- میزان الحکمه، ج ۸، ص ۳۹۷۸، ح ۱۳۸۹۸.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «آفت «زیرکی»، خودستایی است، آفت «شجاعت»، تجاوز است، آفت «گذشت»، منت، آفت «زیبایی»، غرور، آفت «عبادت»، سستی، آفت «سخن گفتن» دروغ، آفت «علم»، فراموشی، آفت «بردباری»، سبکسری، آفت «شرافت خانوادگی»، فخرفروشی و آفت «بخشنده‌گی»، اسراف است.»^(۱)

ص: ۲۴

۱۳. فرصتی به نام عمر

فرصتی به نام عمر

عمر فرصتی است برای یک مسابقه، مسابقه ای به نام «بندگی»؛ و زندگی، میدان این مسابقه است، از لحظه تولد شمارش معکوس شروع می شود و هر لحظه که می گذرد فرصت کمتر می شود؛

خیلی ها قبل از تمام شدن فرصت، به پایان مسابقه یعنی «بندگی» می رسند و خیلی ها هم، آن قدر گرفتار دنیا می شوند که نرسیده به نقطه پایان، فرصت تمام می شود و برای همیشه «بازنده» می مانند.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «مدت زندگی محدود است، و هیچ کس بیش از عمرش زنده نمی ماند، پس قبل از سرآمدن عمر، آن را مغتنم بشمارید.»^(۱)

ص: ۲۵

۱- میزان الحکمه، ج ۸، ص ۴۰۳۴، ح ۱۴۱۹۳.

قبول عذر

اگر هزار بار هم عذرخواهی کند، فایده ندارد، من تصمیم خودم را گرفته ام، این عذرخواهی ها هم همه اش الکی است، باز یک نقشه دیگری توی سر دارد...

این حرف ها را بعضی ها می زنند و هر چه هم طرف التماس کند، عذرخواهی کند، باز آنها حرف خودشان را می زنند و فقط مرغ برای آنها یک پا دارد. خدا رحم کند سر و کارت به این جور آدم ها نیفتد و الا...

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «هر کس عذرخواهی دیگران را - چه عذرش موجه و چه غیر موجه باشد - نپذیرد، در کنار حوض کوثر بر من وارد نمی شود.»^(۱)

ص: ۲۶

۱- میزان الحکمه، ج ۱، ص ۳۵۳۴، ح ۱۲۱۱۷.

بعضی مردها اصلاً عطر استفاده نمی کنند، خود را خوشبو نمی سازند و یا علاقه ای به بوی خوش ندارند، برعکس بعضی خانم ها آن هم در کوچه و خیابان عطرهاى جورواجور و اسپرى های مختلف استفاده می کنند، راستی! آخرالزمان است و الّا پیامبر به مردها سفارش می کرد «از عطر استفاده کنید» و وقتی کسی عذرآورد که نمی تواند، تأکید فرمود حداقل روزهای جمعه خود را معطر کن و نیز فرمود: بر عهده زن است که به بهترین بوی خوش و زیباترین لباس و بهترین زینت خود را بیاراید و در صبح و شام خود را در معرض دید شوهر قرار دهد.»^(۱)

ص: ۲۷

۱- وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۵۷ و نیز بنگرید به: میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۳۳۹، ح ۱۱۳۳۴.

آرامبخش

سرمست و قبراق، شادِ شاد، به زمین، به هوا، به این طرف و آن طرف می پری، معشوق آرزوهایت را در آغوش گرفته ای.

چند روز بعد افسرده و غمگین، شکسته و عبوس، کناری نشسته ای و انگار کشتی آرزوهایت غرق شده است، راستی چاره چیست؟ چه کنیم سرمست غرورآمیز و افسرده غم انگیز نباشیم؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «مرگ را به یاد آورید زیرا یاد مرگ شما را از رنج های دیگر تسلی و آرامش می دهد.» (۱)

ص: ۲۸

۱۷. پول های خوب

پول های خوب

پول ها هم توفیق دارند، پول هایی که در کارهای خیر مثل کمک به نیازمندان، ساختن بیمارستان، تأسیس مدرسه، حتی نفت چراغ یک پیرزن و...مصرف می شوند.

پول هایی هم بی توفیق اند، در عیاشی، لهو و لغو، و خلاصه در راههای بیهوده صرف می شوند. به نظر شما پول هایی که صرف خانواده می شود از کدام تبار است!؟

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «بهترین پول ها، پولی است که انسان آن را خرج خانواده و عیال خود کند.»^(۱)

پس لبخند عیال خیلی هم ارزان نیست، خدا برکت بدهد.

ص: ۲۹

۱- نهج الفصاحه، ص ۷۶، حدیث ۳۹۹.

۱۸. جای فرشته

جای فرشته

بعضی ها در خانه شان را به روی فرشته ها بسته اند و فقط از خودشان خوششان می آید. لابد تعجب کردید؟! چطور می شود در را به روی فرشته ها بست؟! اصلاً مگر فرشته ها به خانه ها می آیند که کسی بخواهد در را به روی آنها ببندد؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «هر خانه ای که به آن میهمان وارد نشود فرشته ها به آن خانه وارد نمی شوند.»^(۱)

پس یا الله یا الله، میهمان نمی خواهید؟!

ص: ۳۰

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۲۷۲، ۱۱۱۰۵.

امان از دست بعضی‌ها! خدا نکند مجبور شوی یکی‌شان را دعوت کنی، روی کارت دعوت می‌نویسی: یک نفر، می‌خوانند: شش نفر، تازگی‌ها مد شده که ۱=۶ لابد می‌گویند میهمانی رفتن به همراه فرزندان حق مسلم ماست.

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌فرمودند: «هرگاه یکی از شما به میهمانی دعوت شد، فرزند خود را - بدون اجازه و رضایت صاحب‌خانه - همراه نبرد که اگر چنین کند کار حرامی کرده است و با نافرمانی خدا وارد خانه میزبان شده است.»^(۱)

ص: ۳۱

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۲۷۹، ح ۱۱۱۳۴.

دوستی خدا

ظرفیت‌ها مختلف است، عده‌ای با اندک بهانه‌ای دوستی با خدا را ترک می‌کنند، عده‌ای هم از رفاقت با خدا بدشان نمی‌آید، شاید هم بهشت رنگ و وارنگ خدا قلقلکشان بدهد با خدا دوست شوند ولی با اندک شماتت و ملامتی رفاقت را نیمه‌کاره می‌گذارند.

عده‌ای هم مثل ابوذرند، هم شجاعانه با خدا رفیق می‌شوند و هم تا آخر خط به هیچ قیمتی رفاقت را رها نمی‌کنند.

ابوذر: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله به من چنین سفارش می‌کرد که: «در

راه خدا از سرزنش هیچ ملامتگری نهراسم.»^(۱)

ص: ۳۲

۱- میزان الحکمه، ج ۴، ص ۱۵۸۰، ح ۵۲۶۴.

۲۱. انیس دلتنگی ها

انیس دلتنگی ها

انیس دلتنگی های شما کیست؟ آرام کننده لحظه های دلواپسی شما نامش چیست؟

وقتی دلت تنگ می شود به کدام قبله رو می کنی؟ و آرزوهای کوچک و بزرگت را با که در میان می گذاری؟

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «هر حاجتی دارید - حتی خواستن یک بند کفش - دست به سوی خدا دراز کنید زیرا تا او آن را آسان نگرداند، آسان برآورده نمی شود.»^(۱)

خوش به حال شما که پناهگاه را یافته اید!

ص: ۳۳

۱- میزان الحکمه، ج ۴، ص ۱۶۵۲، ح ۵۵۶۸.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: بر هر مسلمانی لازم است هر روز صدقه بدهد. پرسیدند، چه کسی توان آن را دارد؟!

فرمود: «لبخند زدن» به روی مردم صدقه است، «نشان دادن یک آدرس» صدقه است، «عیادت بیمار» صدقه است، «جواب دادن سلام» صدقه است، «امر به معروف و نهی از منکر» صدقه است، «برداشتن یک سنگ»، «یک خار» از سر راه مردم صدقه است، «آب دادن» به مردم صدقه است و شاید صدها کار دیگر و فرمود: «هر کار نیکی صدقه است.»

پس ما هم می توانیم هر روز صدقه بدهیم. (۱)

ص: ۳۴

میانجیگری

با «زبان» چه می کنی؟ جنگی به راه می اندازی تا از دور تماشاگر آن باشی؟!

رفیقت را مسخره می کنی تا از خنده دیگران لذت ببری؟!

دلی را می شکنی تا دل خودت را خنک کرده باشی؟!

بعضی از ماها این گونه ایم.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «بهترین صدقه، صدقه زبان است، پرسیدند صدقه زبان چیست؟

فرمود: میانجیگری کردن که موجب آزادی اسیری شود، خونی بناحق نریزد، پیش آمد ناگواری دفع شود، و به مسلمانی خیری

برسد.»^(۱)

ص: ۳۵

۲۴. خنداندن حرام

خنداندن حرام

خنداندن دیگران به چه قیمتی؟ بعضی ها حاضرند برای خنداندن دیگران دست به هر کاری بزنند، هرچند خلاف شرع باشد. شکلکی در آورند، یکی را مسخره کنند، و... حتی صد تا دروغ سرهم کنند.

و هیچ فکر نمی کنند که هزینه این کار برای آنها چقدر تمام می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «وای بر کسی که برای خنداندن دیگران سخن دروغی بگوید وای براو، وای براو، وای بر او» (۱).

ص: ۳۶

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۲۲۸، ح ۱۱۰۰۲.

فکر کن وقت ملاقات با خدا گرفته ای! و دوست داری با خدا ملاقات کنی!

در عمرت چند بار از این خاطره شیرین یاد می کنی و هر بار با چه حرارتی از آن ملاقات سخن می گویی.

شوخی نکردم، تو واقعاً می توانی میهمان خدا باشی، باور نمی کنی؟!!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «هر کس به دیدار برادرش برود خداوند می فرماید: تو میهمان و زایر من هستی، پذیرایی تو

برعهده من است و به پاس محبت به برادرت بهشت را بر تو واجب کردم.»^(۱)

ص: ۳۷

۱- میزان الحکمه، ج ۵، ص ۲۲۷۶، ح ۷۹۲۸.

یک کار با اخلاص

یکی بود یکی نبود، در روزگار قدیم «زنی بدکاره سگی را دید که بر سر راهی له له می زند و از تشنگی چیزی نمانده است که جان بدهد. زن درنگی کرد و سپس کفش خود را به دستار خود بست و از چاه آب کشید و پیش سگ نهاد.»

این یک سوی سکه بود؛

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «خداوند به خاطر این عملش همه گناهان او را بخشید.»^(۱) و این آن سوی سکه بود.

ص: ۳۸

۱- میزان الحکمه، ج ۳، ص ۱۳۴۶، ح ۴۵۳۲.

بهترین مردم

آرزوی خیلی هاست که پولدارترین مردم باشند و بالاخره روزگاری در ویلای پایتخت اقامت کنند.

خیلی ها هم دوست دارند مشهور باشند، امضاء بدهند، برچسب عکس شان توی آدمس خروس باشد و برایشان هورا بکشند.

و شما دوست دارید بهترین مردم باشید، راهش را بلدید؟!!

از پیامبر صلی الله علیه و آله پرسید: دوست دارم از همه بهتر باشم!

فرمود: «هرکس به حال مردم سودمند باشد بهترین مردم است.»^(۱)

ص: ۳۹

گاهی با یک «نصیحت» کینه‌ها رخت می‌بندد و صفا برمی‌گردد.

گاهی با «پادر میانی» بزرگ ترها دو طرف از کم‌محبتی به هم شرمنده می‌شوند و محبت برمی‌گردد.

و گاهی هم با یک «هدیه» لبخند جایگزین کدورت‌ها می‌شود و مهربانی برمی‌گردد و کار به نصیحت و پادرمیانی نمی‌کشد.

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌فرمودند: «به هم هدیه بدهید تا رشته محبت‌تان استوار بماند، زیرا هدیه محبت را افزایش می‌دهد و کدورت را از بین می‌برد.»^(۱)

می‌توانید امتحان کنید!

ص: ۴۰

همیشه متوقع اند، کارهای نیک دیگران را نمی بینند و یا حداقل کم می شمارند.

و گاهی طلبکارانه در برابر محبت و نیکی دیگران می گویند: کار مهمی نکرده! مگر چه کار کرده؟! وظیفه اش بود. انگار جاده نیکوکاری و محبت فقط یک طرفه است.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «هر کس به شما محبت و نیکی کرد عوضش را بدهید و اگر نمی توانید برایش دعا کنید.»^(۱)

پس یا علی! از همین حالا شروع کنیم.

ص: ۴۱

دل پاک

بعضی ها به بهانه «پاکی دل» خود را مقید به ظواهر اسلامی نمی کنند، و احکام خدا را زیر پا می گذارند و به قول خودشان «ظاهر» مهم نیست، مهم آن است که «دلت» پاک باشد، غافل از اینکه: «از کوزه همان برون تراود که در اوست.»

مگر می شود از زمین «شوره زار» آب شیرین، فوران کند؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «هرگاه دل انسان پاک شود، ظاهرش نیز پاک گردد و هرگاه دلش ناپاک شود، ظاهرش نیز ناپاک می گردد.»^(۱)

ص: ۴۲

۱- میزان الحکمه، ج ۱۰، ص ۴۹۷۸، ح ۱۶۹۰۸.

۳۱. دیوار به دیوار

دیوار به دیوار

«همسایه، همسایه، نیازش، آبرویش، آرامشش، و باز هم همسایه، خدا می گفت و من می شنیدم و آن قدر شنیدم «همسایه» که گمان کردم همسایه هم از همسایه ارث می برد.»^(۱)

و حال، برخی از ما حتی داخل یک واحد ساختمانی هم زندگی می کنیم اما نه تنها با همسایه همامان رفت و آمد نداریم که آنها را به اسم هم نمی شناسیم!

و فریاد خدا: همسایه، همسایه...!!!

ص: ۴۳

۱- بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۷.

۳۲. پایان خوب

دوست دارند شروع کنند اما هیچ گاه شروع نمی کنند، شاید جرأت ندارند و یا...

بعضی هم خوب شروع می کنند، با سلیقه و مصمم هستند، روزهای اول حرف های قشنگی هم می زنند و از نتایج کار خود ساعت ها تعریف و تمجید می کنند ولی وسط کار آن را رها می کنند، شاید تبلی، بی هدفی، سستی اراده و...

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «خدا دوست دارد، وقتی شما کاری می کنید، آن را کامل کنید.»^(۱)

پس شروع خوب + استمرار و پایان خوب = کار خداپسند.

ص: ۴۴

۱- نهج الفصاحه، ص ۱۵۱، حدیث ۷۴۶.

۳۳. کار راه انداز

کار راه انداز

به مسئولیت خود به چه چشمی نگاه می کنی: نام و نشان و جایگاه اجتماعی، منبع درآمد، ریاست و آقای رئیس، یا فرصتی که می توانی خدمتی کنی؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «وقتی خدا برای بنده ای خیر بخواهد، حاجت های مردم را در دست او قرار می دهد.»^(۱)

حالا چطور؟ باز هم آقای رئیس هستی یا کار راه انداز مردم!؟

ص: ۴۵

۱- نهج الفصاحه، ص ۲۶، حدیث ۱۴۴.

دندان هایت را به هم می فشاری و ناگهان جیغی می کشی: خدا ذلیلت کند، و اگر خیلی ناراحت کرده باشی: زیر قطار بمانی، خبر مرگت...

بیچاره! کافی است یکی از این نفرین های برخاسته از جان مستجاب شود، آن وقت باید منتظر مراسم ختم و هفتش بود، خدا رحمتش کند! ولی فردای همان روز که به در و دیوار خیره شده ای تا اطلاعیه اش را پیدا کنی، چشمت خیره می شود و به جای عکسش، خودش را می بینی! از تعجب شاخ در می آوری؛

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «من از خدا خواسته ام که نفرین دوست را در حق دوست مستجاب نکند.»^(۱)

حالا می فهمی چرا هنوز زنده است!

ص: ۴۶

۳۵. رفیق پیامبر

رفیق پیامبر

فرصت خوبی گیر آورده بود، مسجد بود و پیامبر و آنس، و دیگر هیچ، کمی این دل و آن دل کرد و پرسید: چگونه می شود با شما رفیق شد؟!

و قلبش شروع کرد به تند تپیدن، پیامبر صلی الله علیه و آله نگاهی به او کرد و فرمود: «با کودکان مهربانی کن و به بزرگسالان احترام بگذار تا رفیق من باشی!»^(۱)

یافته بود: محبت به کودکان + احترام به بزرگ ترها = رفاقت با پیامبر.

ص: ۴۷

۱- میزان الحکمه، ج ۴، ص ۱۹۹۷، ح ۶۹۷۶.

کریم

شما از کدام قبیله اید، از قبیله کرم؟ از تبار سخاوت؟ و یا زبانم لال از طایفه...

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «مردم چهار گروه اند:

۱- سخاوتمند ۲- کریم ۳- بخیل ۴- فرومایه و پست.

سخاوتمند: از غذای دیگران می خورد و به دیگران غذا می دهد.

کریم: از غذای دیگران نمی خورد ولی به دیگران غذا می دهد.

بخیل: از غذای دیگران می خورد و به دیگران غذا نمی دهد.

فرومایه: نه از غذای دیگران می خورد و نه به دیگران غذا می دهد.»^(۱)

یقین دارم شما از تبار سخاوت و کرم هستید.

ص: ۴۸

۱- میزان الحکمه، ج ۱، ص ۴۴۶، ح ۱۶۰۹.

زود مأنوس می شوند، گرم می گیرند و به قول شما روابط عمومی قوی دارند، خیلی وقتها احساس می کنی با تو از همه صمیمی ترند ولی رفتار آنها با همه، این گونه است.

عده ای هم خیلی اتو کشیده و رسمی اند، در قاموس آنها عاطفه بی معناست و با صد من غسل هم نمی توانی رفیقشان شوی.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «بهترین مؤمنان کسی است که با او انس و الفت می گیرند و کسی که با او الفتی گرفته نشود و الفتی نگیرد خیری در او نیست.»^(۱)

ص: ۴۹

انتهای بعضی کوچه ها بن بست است، راه خروجی نیست، بعضی بیماری ها صعب العلاج است، راه درمانی نیست.

اما آخر هر گناه یک راه بازگشت و یک راه درمان است؛ «توبه»!!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «خوشا آن کس که روز قیامت در نامه عملش زیر هر گناه یک «استغفرالله» باشد.»^(۱)

توبه آخرین روزنه بن بست های گناه است.

ص: ۵۰

استمرار رفاقت

چند لحظه تند شد، صورتش را برگرداند و همان طور که عصبانی شده بود، دور شد. در دلم غوغایی بود، حیف شد، رفیق خوبی بود.

و قلبم: ولش کن، باید قطع رابطه کرد، آدم بی خودی بود.

و عقلم: ملاک استمرار رفاقت چیست؟ چرا باید برید؟! چرا نباید برید؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «هرگاه در رفیقت سه ویژگی حیا، امانت و راستی را یافتی به او امیدوار باش، در غیر این صورت امیدی به او نداشته باش.»^(۱)

ص: ۵۱

۴۰. مهرش به جان خریدیم

مهرش به جان خریدیم

«کاش برادرانم را می دیدم!»

- این کلام پیامبر بود -

مگر ما برادرانت نیستیم؟

- این هم کلام اصحاب بود -

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «شما اصحاب من هستید ولی برادران من کسانی هستند که بعدها می آیند، با آنکه
مرا ندیده اند به من ایمان می آورند، مرا دوست دارند، یاری و تصدیق می کنند، کاش برادرانم را می دیدم!»^(۱)

چرا بیکار نشسته اید:

ما مصطفی ندیدیم مهرش به جان خریدیم

صل علی محمد صلوات بر محمد

و خدا کند یاری کننده هم باشیم.

ایمان + عشق + یاری = برادران پیامبر.

ص: ۵۲

۱- امالی مفید، ص ۶۳.

همدوش شوهر

خانم هایی هستند که تا وقتی زندگی به کامشان باشد همراه شوهر خود هستند و اگر زندگی دستخوش زحمت یا اتفاقی شود کم کم غم می زنند و بالاخره درد سرساز می شوند.

خانم هایی هم هستند که همدوش شوهران خود زندگی را به کام هم شیرین می کنند و دوشادوش آنها در کارهای علمی، مبارزاتی، عبادی حرکت می کنند تا پاداش همسر ایوب را ببرند.

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «هر زنی که در کار حج، جهاد، یا آموختن علم و دانش، شوهرش را یاری کند خداوند پاداش «همسر ایوب» را به او عطا می کند.»^(۱)

شما از کدام قبیله اید؟!

ص: ۵۳

۴۲. بزرگ ترین عیب

بزرگ ترین عیب

چه بسیار دعوایها که از یک «عیب جویی» به پا می شود و چه حرمت ها که ریخته نمی شود؟!

بعضی در لوای «نقد» آن هم غیر منصفانه و بی ادبانه «عیب جویی» می کنند و بعضی در قالب نصیحت ؛ حال آنکه خود به همان «عیب» مبتلا هستند.

و غافل از اینکه «نقد» شیوه ای دارد و «نصیحت» هم آدابی.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «در عیب یک انسان، همین بس! که در مردم عیبی ببیند که در خودش هست و از دیدن آن نایبناست، یا مردم را به چیزی سرزنش کند که خودش نمی تواند آن را ترک کند.»^(۱)

ص: ۵۴

۱- امالی مفید، ص ۶۷.

شاد کردن

خوش به حال آنها که در زمان پیامبر صلی الله علیه و آله بودند، می توانستند همدمش باشند، همراهش، هم کلامش!

می توانستند دلش را شاد کنند، لبخند را به لبانش بنشانند!

و دریغ بر ما!! که سالها از حضرتش دوریم و چنین توفیقی نداریم.

اما پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «هر کس مؤمنی را دلشاد کند، مرا دلشاد کرده است، و هر کس مرا دلشاد کند خدا را شاد کرده است.»

چقدر مهربان! برای من و شما هم فرصت «شاد کردنش» را گذاشته است. (۱)

ص: ۵۵

۴۴. خوشا به حالت

خوشا به حالت

من و تو می گوییم: خوش به حال فلانی که ویلای شمال دارد، ماشین آخرین سیستم دارد، شغل آنچنانی، ثروت کذایی و... دارد.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «خوشا به کسی که «اخلاقش نیکو»، «خصلت هایش پاکیزه»، «درونش صالح»، «بیرونش نیکو» است و از «مال اضافی» خود انفاق می کند، «سخنان اضافی» خود را نگه می دارد و با مردم «منصفانه» رفتار می کند.»^(۱)

ص: ۵۶

۱- اصول کافی، ج ۲، ص ۱۴۴.

۴۵. بیماری گناه

بیماری گناه

دوستی می گفت: سال ها پدرم نمک نخورده است.

پرسیدم چرا؟

گفت: بیماری قلبی دارد، دکتر گفته کمتر نمک بخورد ولی پدرم اصلاً نمک نمی خورد.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «در شگفتم از کسی که از بیم مرض از غذا پرهیز می کند ولی از ترس دوزخ، از گناه پروایی ندارد.»^(۱)

ص: ۵۷

۱- مکارم الاخلاق، ص ۱۴۷.

۴۶. دلسوزی تا کجا؟

دلسوزی تا کجا؟

شمشیر بود و نیزه، گرد و غبار بود و غوغا، این طرف اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله، آن طرف دشمنان پیامبر صلی الله علیه و آله، همه خسته از درگیری و جنگ بودند.

این طرف به فکر هدایت آنها، آن طرف اصرار در کفر ورزیدن.

نگاه خسته اش را به سمتی کرد، صورتش پر از خون و دندانش شکسته بود:

«بار خدایا قوم مرا عذاب نکن که آنان نادان و جاهل اند.»^(۱)

ص: ۵۸

۱- بحار الانوار، ج ۲۰، ص ۱۱۷.

سفارتخانه دل

سفارتخانه اسلام بود، یمنی ها منتظر بودند، اولویت برنامه های سفارت چیست؟! شاید اولین بار بود که سفیر می دیدند و حتی سفارتخانه! دستپاچه بودند، کار سفارت چیست؟! «آموزش قرآن و آموختن اخلاق»^(۱) و به قول امروزی ها «تبلیغ فرهنگ و ترویج اخلاق» مهم ترین کار سفارتخانه اسلام در یمن بود.

اولویت سفارتخانه دل های شما چیست!؟

ص: ۵۹

کنترل

گرچه «تقوا» بهترین وسیله کنترل انسان است، انسانی که گاهی، چموش و سرکش می شود و هیچ کس حتی خدا را بنده نیست!!

ولی مگر همه انسانها، پرهیزگار هستند؟! و مگر انسان های پرهیزگار دچار اشتباه و لغزش نمی شوند؟!!

پس «راه کنترل» انسان، و مهار کردن سرکشی های وی چیست؟! و چگونه می توان او را متعادل ساخت؟!!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «اگر سه چیز در آدمی نبود هرگز سر فرود نمی آورد؛ بیماری، فقر، مرگ، به این سه مبتلا می شود با این حال چموشی می کند».^(۱)

ص: ۶۰

۴۹. دریافتن فرصت

دریافتن فرصت

فرصت‌ها محدودند و توفیق‌ها ناپایدار،

بسا فرصتی پیش‌آید و در خدمتی به روی من و شما گشوده شود که فقط برای آخرین بار باشد!!

اگر از این فرصت بهره‌نبریم و از این توفیق استفاده نکنیم، تقصیر با کیست؟ چه تضمینی است که دوباره چنین فرصتی بیابیم؟!

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌فرمودند: «هر کس در خیری به رویش گشوده شود باید در استفاده از آن فرصت بشتابد زیرا او نمی‌

داند که این در کی بسته می‌شود»!؟^(۱)

ص: ۶۱

۱- میزان الحکمه، ج ۴، ص ۱۶۰۷، ح ۵۳۸۵.

کمک در خانه

بعضی فرصت کمک به خانواده را ندارند، بعضی هم کار منزل را در «شان و منزلت» خود نمی بینند.

و عده ای هم کار منزل را فقط وظیفه زن می دانند،

و پیامبر صلی الله علیه و آله: «در کارهای خانه کمک می کرد، پیراهنش را می دوخت، کفشش را وصله می زد و حتی برای برداشتن مسواک خود به دیگران امر نمی کرد و از امر و نهی کردن پرهیز می داشت.»^(۱)

ص: ۶۲

۱۵. رمز موفقیت

رمز موفقیت

بعضی ها رمز موفقیت را فقط امکانات می دانند غافل از اینکه چه بسا افرادی که امکانات فراوانی هم داشتند ولی به جایی نرسیدند و آدم موفق نشدند و چه بسا افرادی که با کمترین امکانات به بالاترین مراحل رشد و ترقی رسیده اند و بسیار هم موفق هستند.

پس رمز موفقیت چیست!؟

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «موفقیت و کامیابی مرهون اراده قوی و دوراندیشی است.»^(۱)

پس؛ اراده قوی + برنامه ریزی دراز مدت = موفقیت،

حتی اگر امکانات کم باشد.

ص: ۶۳

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۳۵۴، ح ۱۱۳۵۲.

نگاه

بعضی نگاه ها مسموم است و بعضی نگاه ها عبادت است.

نگاه های مسموم را می شناسید: نگاه به نامحرم، نگاه خشم آلود به دیگران، نگاه از روی تمسخر، نگاه مودیانه و....

و نگاه هایی که عبادت محسوب می شود: «نگاه به چهره عالم، نگاه به پیشوای عادل، نگاه مهربانانه به چهره پدر و مادر، نگاه به کسی که برای رضای خدا دوستش دارید.»^(۱) و نگاه های بسیار دیگر.

ص: ۶۴

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۴۱۸، ح ۱۱۶۴۱.

فال زدن

نه، نرو، اصلا ولش کن، شگون ندارد، صبح امروز، قارقارش گوش فلک را کر کرد! بعضی ها، نادانی خود، بی فکری اطرافیان و حتی وسواس خود را به گردن کلاغ می اندازند و مقصر کلاغ اعلام می شود و گاهی چیزهای دیگر را بهانه می کنند؛ مثلا عطسه کردن، دیدن یک آدم و هر کس که بشود تقصیر را به گردنش انداخت.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «چون فال بد زدی به آن اعتنا نکن.»^(۱)

پس تقصیر با کیست؟

ص: ۶۵

انصافاً معادلات خدا با معادلات ما آدم ها خیلی فرق دارد، مثلاً- در همه جای دنیا دو به علاوه دو می شود چهار! ولی در محاسبات خدا، دو منهای دو هم گاهی می شود چهار یا بیشتر!!!

دادن زکات، خمس، صدقه، همه این ها در حساب ما «منها» شدن دارایی است ولی در ریاضی خدا «بعلاوه» و حتی «ضرب» شدن آن است.

پیامبر

صلی الله علیه و آله فرمودند: «هرگاه خواستید که خدا دارایی تان را زیاد کند، زکات آن را پردازید.»^(۱)

ص: ۶۶

از راه دور آمده ای، عاشقانه و بی صبرانه! کوله پشتی ات پر از «معرفت ناب» و «دل شکسته» است.

چشمت که به گنبد و گلدسته ها می افتد، بر لبانت مترنم می شود:

«السّلام علیک یا علی بن موسی الرضا علیه السّلام»

پا به حرم می گذاری و ساعتی، همدم و هم کلام «آقا» می شوی و سرانجام، که جانت «شسته» شده است، از حرم خارج می شوی.

زائر عزیز! زیارت قبول! هدیه ات!! که سال ها قبل رسول خدا صلی الله علیه و آله برایت فرستاده است، مبارکت باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «به زودی پاره تن من در خراسان دفن می شود، هیچ مؤمنی او را زیارت نمی کند، مگر آنکه خداوند بهشت را بر او واجب و بدنش را به آتش دوزخ حرام می گرداند.»^(۱)

پس، در مراقبت از این «هدیه الهی» بکوش.

ص: ۶۷

«تاپ تاپ تاپ» صدای قلبش بود و دستانش مثل بید می لرزید. برای اولین بار بود می خواست با بزرگ ترین مرد جهان ملاقات کند. به «مِن و مِن» افتاده بود و صورتش خیس عرق! دستی روی شانه اش نشست، آرام باش: «من پادشاه نیستم، بلکه فرزند مادری هستم که مثل مادران شما بود.»^(۱)

ساعت ها گذشت و او هنوز مشغول صحبت با پیامبر صلی الله علیه و آله

بود. آمدنش سخت بود و رفتنش سخت تر، کاش وقت ملاقات هیچ وقت تمام نمی شد!!

ص: ۶۸

۱- بحارالانوار ج ۱۶، ص ۲۲۹؛ مکارم الاخلاق، ص ۱۶.

۵۷. احترام به والدین

خیلی خوش آمدی، اینجا بنشین، روی عبای من، نه نه حتماً باید اینجا بنشینی! و «شیما» دختر حلیمه شرمنده این همه محبت. چند دقیقه بعد برادر این خانم وارد شد ولی برخورد پیامبر صلی الله علیه و آله معمولی بود نه به گرمی خواهرش، و از احترامات خاص خبری نبود. همه حیران و شگفت زده بودند و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمود: «چون این خانم به پدر و مادرش بیشتر احترام می کرد.»^(۱)

ص: ۶۹

۱- وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۸.

۵۸. از کوره در رفتن

خیلی دیر کرده بود، صبح تا حالا هیچ خبری از او نبود، کارش تمام بود، باید یک کتک درست و حسابی می خورد تا دوباره جرأت دیر آمدن نکند و بالاخره سر و کله اش پیدا شد. اما پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمود: «اگر بیم قصاص خداوند

نبود تو را با این چوب مسواک (که کوچک بود) ضربتی دردناک می زدم.»^(۱)

فقط همین!!

ص: ۷۰

۱- جمع الجوامع، ج ۶، ص ۱۱۶.

خلاف جریان آب شنا می کنند، می خواهند با همه چیز مخالفت کنند و بدون هیچ منطقی و به هر نحو که شده خود را ثابت کنند. از طرفی، دیگران هم زیر بار زور نمی روند، حرف غیرمنطقی را نمی پذیرند و همه چیز برای اصطکاک فراهم است. درگیری شروع می شود و چند دقیقه بعد، آبروها ریخته می شود و هتاک می شود و هر دو پشیمان!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «از کشمکش با مردم بپرهیزید که موجب آشکار شدن عیوب و دفن شدن خوبی ها می شود.»^(۱)

ص: ۷۱

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «محبت من و اهل بیتم در هفت جا که هر اس انگیز است به فریادتان می رسد:

۱. هنگام مرگ

۲. در قبر

۳. هنگام برانگیخته شدن

۴. هنگام دریافت نامه اعمال.

۵. هنگام حسابرسی.

۶. هنگام سنجش اعمال.

۷. هنگام عبور از صراط.»^(۱)

گوارایتان باد. گوارایتان باد.

ص: ۷۲

۶۱. مهاجرت

بارها شنیده اید کوچ بهاره پرستوها آغاز شد با پرهای باز، همدل و همراه به جای جدید می روند. گاهی هم، کوچ عشایر را به بیلاقات شنیده اید، با همه دل بستگی های خود، جای قبلی خود را رها می کنند و به مقصد جدید به راه می افتند.

و آرزوی کوچ، خیلی ها را هم وسوسه می کند اما مانده اند از کجا؟ به کجا؟

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «مهاجر کسی است که از زشتی ها هجرت کند و گناهان را واگذارد.»^(۱)

از زشتی ها به زیبایی ها، پس یا علی!

ص: ۷۳

۱- اصول کافی، ج ۲، ص ۲۳۵.

۶۲. با هم غذا خوردن

گاهی وقت ها، برنامه های یک خانواده چنان تنظیم شده است که اصلاً فرصت دور هم غذا خوردن را ندارند!

و گاهی هم همه هستند ولی مثلاً تلویزیون چنان مشغولشان می کند که نمی فهمند چی می خورند. و خوش به حال قدیمی ها، دور هم جمع می شدند سریک سفره، پدر بزرگ ها، مادر بزرگ ها و... همه و همه و شلوغ بازی بچه ها.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «با هم غذا بخورید. پراکنده نشوید که برکت همراه جماعت است.»^(۱)

راستی برکت دور هم بودن، هم زبانی کردن، از احوال هم باخبر شدن و... یادش بخیر.

ص: ۷۴

۱- نهج الفصاحه، ص ۴۶۱، حدیث ۲۱۸۰.

۶۳. دست دادن

یک راه ساده، شاید فکرش را هم نکرده باشید. می خواهید دوستی تان برقرار باشد؟! می خواهید کینه ها زدوده شود؟ پس این کار ساده ساده را امتحان کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «با یکدیگر دست بدهید زیرا دست دادن کینه و کدورت را از بین می برد.»^(۱)

به همین سادگی.

ص: ۷۵

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۰۷۶، ح ۱۰۵۰۳.

۶۴. گذشت در اوج قدرت

پدر در آوردن، غارت اموال، ترساندن زنان، و شاید خون و خونریزی، فکر بعضی ها بود در روز فتح مکه.

کمی ملایم تر: اعدام کردن مجرمان اصلی، خسارت گرفتن، تبعید بعضی کج اندیشان، این هم فکر عده ای دیگر بود.

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «امروز (روز فتح مکه) روز مهربانی است، روز گذشت، همه در امان هستند.»^(۱)

و این، یعنی گذشت از آن همه تلخی و مرارت در اوج قدرت.

ما هم تمرین کنیم.

ص: ۷۶

۱- المبسوط للسرخسی، ج ۱۰، ص ۳۹.

بعضی ها اهل گذشت نیستند، به قول معروف تا عقده شان را خالی نکنند، ول کن نیستند. بعضی هم با هزار منت و غرغزدن بالاخره می بخشند و برای همیشه این بذل ملوکانه را یادآوری می کنند.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «جوانمردی ما در آن است، از ستمی که به ما کنند، در گذریم و به کسانی که ما را محروم کنند، بذل و بخشش کنیم.»^(۱)

ص: ۷۷

بعد از کار روزانه چه می کنید؟! وقتی هم برای رسیدگی به خودتان گذاشته اید؟!

خیلی ها بعد از کار روزانه فرصت سوزی می کنند، یا بلد نیستند از فرصت ها بهره برداری کنند؛ مثلاً کمی تفکر کنند، با خدا خلوت کنند، و گاهی هم با خانواده ساعاتی را به تفریح بپردازند!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «خردمند باید ساعاتی را برای خود در نظر بگیرد: زمانی برای مناجات با خدا، زمانی برای محاسبه نفس خویش، زمانی برای اندیشیدن در نعمت های الهی که به وی ارزانی شده است، زمانی هم برای بهره بردن از تفریحات حلال، زیرا که تفریح کمکی است به ساعات دیگر و موجب آرامش و رفع خستگی می شود.»^(۱)

ص: ۷۸

۶۷. سگ های دوزخ

توبیخ بزرگی است و البته گناه هم بزرگ است و وظیفه جامعه اسلامی بزرگ تر، راستی چرا بعضی ها با دست زدن به این عمل حاضرند چنین هزینه ای پردازند؟!

شاید از هزینه آن خبر ندارند؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «با شراب خوار همنشینی نکنید، اگر بیمار شد به عیادتش نروید، جنازه اش را تشیع نکنید، برمرده اش نماز نخوانید، زیرا شراب خواران سگ های دوزخ هستند، چنان که خداوند فرموده است: در آتش گم شوید و با من سخن مگویید.»^(۱)

ص: ۷۹

۱- میزان الحکمه، ج ۴، ص ۱۵۴۸، ح ۵۱۵۰.

بدن رنجور و بی رمقش را به مسجد رساند، بر پله منبر نشست و فرمود: «مردم هر کس حقی بر من دارد حقش را بازستاند.»

نگاه‌ها خیره شده بود، آیا کسی چیزی خواهد گفت؟

پیرمردی برخاست و گفت: یا رسول الله! حقی بر شما دارم، با عصایی که قصد زدن شتر را داشتید به من زدید، می‌خواهم قصاص کنم! و پیامبر صلی الله علیه و آله پیراهنش را بالا برد و پیرمرد با همان عصا جلو آمد و لحظه‌ای بعد لب‌های پیرمرد بدن پیامبر صلی الله علیه و آله را بوسه باران کرد. قصد داشتم

سینه شما را ببوسم و پیامبر صلی الله علیه و آله برایش دعا کرد. [\(۱\)](#)

ما چگونه ایم؟ فکر نمی‌کنیم حقی، دینی، بر عهده داشته باشیم؟!

پس چرا معطلید، یا علی.

ص: ۸۰

اهل سفر هم هستید؟! به نظر خودتان چه جور همسفری برای دیگران بوده اید؟! خیلی رسمی و جدی، آب هم از مشتتان نمی چکید؟! یا نه خیلی لوطی و داش مشتت، حاضرید آسمان و ریسمان سر هم بیافید تا مسافرت خوبی داشته باشید؟!!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «مردانگی در مسافرت آن است که انسان از توشه خود به همراهان ببخشد، خوش اخلاق باشد و شوخی کند البته به شرطی که معصیت خدا نشود.»^(۱)

ص: ۸۱

۱- میزان الحکمه، ج ۵، ص ۲۴۹۰، ح ۸۶۲۲.

برای خود بهانه درست می کنند: تا وقتی خانه، ماشین و زندگی آنچنانی برای همسر آینده مان تدارک نینیم ازدواج نمی کنیم!!

می گویند: ای بابا! ما را چه به ازدواج؟ نمی خواهیم دختر مردم را کنار سفره خالی خودمان بدبخت کنیم!

می گویند تا وقتی علیاحضرت تحصیلات عالی شان تمام نشود و قبله عالم هم، ازدواج نمی کنیم.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «فرزندان خود را زن بدهید تا خداوند اخلاق آنها را نیکو و روزی شان را زیاد کند، و بر جوانمردی شان بیفزاید.» (۱)

به نظر شما نمی ارزد؟!!

ص: ۸۲

۷۱. وعده های الکی

بعضی پدرها عادت دارند به کودکان خود وعده های الکی بدهند!

بعضی مادرها یاد گرفته اند به وعده سر خرمن، بچه ها را از سر خود واکنند!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «کودکان را دوست بدارید. به آنان مهربانی کنید و هرگاه به آنان وعده ای دادید عمل کنید زیرا کودکان، شما را روزی دهنده خود می دانند.»^(۱)

ص: ۸۳

۱- مکارم الاخلاق، ص ۲۱۹.

۷۲. حرف های خصوصی

خیلی حرف ها غیر خصوصی است و شاید آن قدر بی اهمیت است که اگر همه هم بفهمند طوری نمی شود.

بعضی حرف ها مهم است ولی باز هم اگر دیگران بفهمند، نه آسمان به زمین می آید و نه زمین به آسمان. ولی بعضی حرف ها خصوصی است و به قول شما «دزدکی شنیدن ممنوع!»

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «وقتی دو تن آهسته (خصوصی)

سخن می گویند به خلوت آنها وارد نشوید.»^(۱)

اصلاً شاید آن دو نفر خودتان باشید!

ص: ۸۴

۱- نهج الفصاحه، ص ۴۴، حدیث ۲۳۰.

۷۳. نامه نگاری

برای بعضی ها نامه نوشتن سخت است. بعد از کَلِّی مثنوی خواندن در اهمیت نامه نگاری تازه وقتی دست به قلم می برند می مانند چه بنویسند.

برای بعضی هم جواب نامه نوشتن سخت است، به قدری امروز و فردا می کنند و یا وسواس به خرج می دهند که دیگر از جواب نوشتن باز می مانند.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «جواب نامه مانند جواب سلام است.»^(۱)

یعنی حتماً لازم است.

ص: ۸۵

۱- نهج الفصاحه، ص ۱۷۷، حدیث ۸۸۰.

آیا می دانید بدترین «دزدها» چه کسانی هستند؟

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «دزدترین دزدها کسی است که از نمازش بدزدد؛ یعنی واجبات آن را به طور کامل بجا نیاورد.»^(۱)

ممکن است ما هم...

ص: ۸۶

۱- میزان الحکمه، ج ۷، ص ۳۱۳۶، ح ۱۰۷۱۵.

۷۵. دید و بازدید

عمر طولانی داشتن آرزوی خیلی هاست مخصوصاً اگر زندگی رو به راه و روزگار هم وفق مرادشان باشد، هر از گاهی هم در اخبار می شنویم: طبق تحقیقات پزشکان سلامت، دوستان زیاد موجب زیادی عمر می شود و نیز: دانشمندان در پی کشف راز جوان ماندن سلول ها هستند!

و مرتب انتظار می کشند که عمر ۷۰ ساله آنها به ۷۰ سال و چند روز برسد.

و پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «رفت و آمد با خویشاوندان عمر را طولانی می کند.»^(۱)

ص: ۸۷

۱- میزان الحکمه، ج ۴، ص ۲۰۱۷، ح ۷۰۴۹.

کلاس بعضی ها این است که قلدرانه بخورند و شاهانه بخوابند و دست به سیاه و سفید نزنند و اگر کسی هم به خانمش کمک کند متهم می شود که «زن ذلیل» است و متلک ها شروع می شود. تازگی ها شنیدم دوستی می گفت «انجمن زن ذلیل های ایران» اعلام موجودیت کرد، پناه بر خدا!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «به خانم خود خدمت نمی کند مگر صدیق یا شهید و هر مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت او را بخواهد.»^(۱)

پس هرچه بادا باد. هر چه می خواهند بگویند!!

ص: ۸۸

۷۷. بدگمانی به خدا

قصه داشتیم برایش نامه ای بنویسم یا درد دلی کنم با خودش، خودِ خودِ خدا، ولی با کدام جرأت؟ با کدام رو؟ خدا، خدای خوبان است، خدای نماز شب خوان ها و من آلوده و پر از گناه. نه نور چشمی های خدا از تبار من بودند، و نه من از تبار آنها و هنوز بعد از این همه سال با خدا قهرم!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «بدترین گناهان بزرگ، بدگمانی به خداست.»^(۱)

پس چرا قهر؟ شاید شما هم نور چشمی خدا شدید! کسی چه می داند!

ص: ۸۹

۱- نهج الفصاحه، ص ۸۲، حدیث ۴۳۹.

کار، کار، کار، این شعار خیلی هاست، حتی از «استراحت» خود می زنند و از «کنار خانواده» بودن دریغ دارند، تا به قول خودشان به کارهایشان برسند. بچه های این خانواده در حسرت یک روز تفریح، هر جمعه و هر تعطیلی را پشت سر می گذارند و بعضی ها هم برای اینکه خود را راحت کنند تقصیر را به گردن دین می اندازند: مؤمن و تفریح؟! مسلمان و بازی؟! این بازی ها مال ما نیست!!! برعکس بعضی ها که کار بلد نیستند و همیشه مشغول بازی اند. و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین سفارش فرمودند: «تفریح کنید، بازی کنید، زیرا دوست ندارم که در دین شما خشکی و خشونت دیده شود.»^(۱)

ص: ۹۰

گفتم که نکن، خوبت شد، وقتی حرف گوش نمی کنی نتیجه اش همین می شود که شد!! حالا آمدی که چی؟

وقتی که جیک جیک مستونت بود یاد زمستونت بود؟! بعضی ها مشکل دیگران را این گونه حل می کنند!

به من چه، ما چه کاره ایم، سر پیازیم یا ته پیاز، برو خدا روزی ات را جای دیگری حواله بکند!

بعضی هم این جوری!

و پیامبر صلی الله علیه و آله چنین فرمودند: «هرکس کمک خواهی

مسلمانی را بشنود و بی تفاوت باشد مسلمان نیست.»^(۱)

ص: ۹۱

خوش تر آن باشد که سرّ دلبران

گفته آید در حدیث دیگران

«با غصه ها قرین بود، همیشه متفکر بود، لحظه ای راحتی نداشت، بیشتر اوقات ساکت بود و جز به ضرورت سخن نمی گفت، هنگام تکلم سخنش کوتاه بود، خلش نرم و به کسی جفا نمی کرد، کسی را حقیر نمی شمرد، نعمت در نظرش بزرگ می نمود اگر چه ناچیز باشد، ناملایمات دنیا خشمگینش نمی کرد، ولی چون حقی پایمال می شد، از شدت خشم کسی او را نمی شناخت و برای احقاق حق از چیزی پروا نداشت.»

امام حسن علیه السلام ویژگیهای پدر بزرگ خویش را چنین یافته بود.

«با مردم انس می گرفت، آنان را از خود نمی راند، بزرگ هر قومی را گرامی می داشت، از اصحاب خود دلجویی می کرد و از حال مردم می پرسید، هر کار نیکی را تحسین و تقویت می کرد و هر کار زشتی را زشت و حقیر می شمرد در همه امور میانه رو بود، درباره حق کوتاهی نداشت و از آن هم

تجاوز نمی کرد، در نشست و برخاست به یاد خدا بود، در مجالس جای مخصوص نداشت و وقتی وارد جلسه ای می شد هر جا که خالی بود می نشست، هر کس حاجتی از او طلب می کرد، یا به حاجت خود می رسید و یا با زبان خوش قانع می شد، مجلسش، مجلس حلم و حیاء و صداقت و امانت بود، حرمت مردم در آن هتک نمی شد، و اگر از کسی لغزشی سر می زد جای دیگری گفته نمی شد، خوشرو و خوشخو بود، خشن و فحاش نبود، عیبجویی نمی کرد، کسی را زیاد مدح نمی کرد، از سه چیز خود را دور می داشت: جدال، پر حرفی، گفتن مطالب بی فایده؛ نسبت به مردم نیز از سه چیز پرهیز داشت: «کسی را سرزنش نمی کرد، عیب نمی گرفت»، «سخن نمی گفت مگر در جایی که امید ثواب در آن داشت»، «کلام احدی را نمی برید مگر از حد مشروع تجاوز می کرد که در آن صورت با نهی یا برخاستن، کلام او را قطع می کرد»^(۱)

و امام حسین اوصاف جدش را از پدرش این چنین شنیده بود.

ص: ۹۳

۱- سنن النبی، ص ۱۹-۱۱.

فهرست احاديث پیامبر اعظم صلى الله عليه و آله

۱ - أَلْفَاجِرُ الزَّاجِحِ لِرُحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى أَقْرَبُ مِنْهَا مِنَ الْعَابِدِ الْمُقْنَطِ.

میزان الحکمه ، ج ۱۰ ، ص ۵۰۴۶ ، ح ۱۷۱۰۹

۲ - يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ ، إِنَّكُمْ لَنْ تَسْعُوا النَّاسَ بِأَمْوَالِكُمْ فَأَلْقَوْهُمْ بِطَلَاقِهِ الْوَجْهِ وَحُسْنِ الْبِشْرِ.

وسائل الشيعه ، ج ۲ ، ص ۲۲۲

۳ - وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا أَنْفَقَ النَّاسُ مِنْ نَفَقَةٍ أَحَبَّ مِنْ قَوْلِ الْخَيْرِ. ميزان الحکمه ، ج ۷ ، ص ۳۰۴۴ ، ح ۱۰۴۰۱

۴ - قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا بَنَ آدَمَ قُمْ إِلَىٰ أُمِّهِ إِلَيْكَ وَأَمْشِ إِلَيَّ أَهْزُولُ إِلَيْكَ.

میزان الحکمه ، ج ۱۰ ، ص ۴۸۶۰ ، ح ۱۶۶۴۴

۵ - إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَحِ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا

ص: ۹۴

مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ.

ميزان الحكمه ، ج ٥ ، ص ٢٤٥٠ ، ح ٨٤٦٠

٦ - لِلْمَيُومِنِ عَلَى الْمَيُومِنِ سَبْعَةُ حُقُوقٍ وَاجِبَةٍ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ؛ الْإِجْلَالُ فِي عَيْنِهِ وَالْوُدُّ لَهُ فِي صَدْرِهِ ، وَأَنْ يُحَرِّمَ غَيْبَتَهُ وَأَنْ يَعُودَهُ فِي مَرَضِهِ ، وَأَنْ يُشَيِّعَ جَنَازَتَهُ وَأَنْ لَا يَقُولَ فِيهِ بَعْدَ مَوْتِهِ إِلَّا خَيْرًا.

من لا يحضره الفقيه ، ج ٤ ، ص ٣٩٨

٧ - إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ صَاحِبَهُ أَوْ أَخَاهُ فَلْيَعْلِمْهُ.

ميزان الحكمه ، ج ١ ، ص ٧٢ ، ح ٢٠١

٨ - وَقَدْ سُئِلَ آيُنَ اللَّهِ؟! قَالَ رَسُولُ اللَّهِ : عِنْدَ الْمُنْكَسِرَةِ قُلُوبُهُمْ. ميزان الحكمه ، ج ٣ ، ص ١١٥٦ ، ح ٣٨٢٠

٩ - مَنْ تَأَنَّى أَصَابَ أَوْ كَادَ وَمَنْ عَجَلَ أَخْطَأَ أَوْ كَادَ.

ميزان الحكمه ، ج ٧ ، ص ٣٤٨٤ ، ح ١١٩٢٧

١٠ - بَيْنَمَا مُوسَى جَالِسًا إِذَا أَقْبَلَ إِبْلِيسُ وَعَلَيْهِ بُرْنُسٌ

ذُؤَالْوَانٍ... فَقَالَ لَهُ مُوسَى: فَمَا هَذَا الْبُرْنُسُ قَالَ: بِهِ اخْتَطَفُ قُلُوبَ بَنِي آدَمَ. فَقَالَ مُوسَى: فَأَخْبِرْنِي بِالذَّنْبِ الَّذِي إِذَا أَدْنَبَهُ ابْنُ آدَمَ اسْتَحْوَذَتْ عَلَيْهِ؟ قَالَ: إِذَا

ص: ٩٥

أَعَجَبْتُهُ نَفْسُهُ وَاسْتَكْثَرَ عَمَلَهُ وَصَغُرَ فِي عَيْنِيهِ ذَنْبُهُ.

ميزان الحكمه ، ج ٧ ، ص ٣٤٥٦ ، ح ١١٨٤٦

١١ - لا حَسَدَ وَلَا مَلَقَ إِلَّا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ.

ميزان الحكمه ، ج ٨ ، ص ٣٩٧٨ ، ح ١٣٨٩٨

١٢ - آفَةُ الظَّرْفِ الصَّلْفُ، وَآفَةُ الشَّجَاعَةِ البَغْيُ، وَآفَةُ السَّمَاخِ المَنْ، وَآفَةُ الجَمَالِ الخِيَلَاءُ، وَآفَةُ العِبَادَةِ أَلْفُتْرُهُ، وَآفَةُ الحَدِيثِ الكَذِبُ، وَآفَةُ العِلْمِ النُّسْيَانُ وَآفَةُ الحِلْمِ السَّفَهُ، وَآفَةُ الحَسْبِ أَلْفُخْرُهُ، وَآفَةُ الجُودِ السَّرْفُ. ميزان الحكمه ، ج ١ ، ص ١٥٠ ، ح ٥١٢

١٣ - إِنَّ العُمَرَ مَحْدُودٌ، لَنْ يَتَجَاوَزَ أَحَدٌ مَا قُدِّرَ لَهُ، فَبَادِرُوا قَبْلَ نَفَاذِ الأَجْلِ.

ميزان الحكمه ، ج ٨ ، ص ٤٠٣٤ ، ح ١٤١٩٣

١٤ - مَنْ لَمْ يَقْبَلِ المَعْدِرَةَ مِنْ مُحِقٍّ أَوْ مُبْطِلٍ لَمْ يَرِدْ عَلَى الحَوْضِ. ميزان الحكمه ، ج ٨ ، ص ٣٥٣٤ ، ح ١٢١١٧

١٥ - جاءت امرأه إلى رسول الله صلى الله عليه وآله فقالت يا رسول

الله ما حقُّ الزَّوجِ عَلَى المَرَأَةِ؟ فقال: أكثر من ذلك... وعلية أن تطيبَ بأطيبِ طيبها وتلبسَ أحسنَ ثيابها

ص: ٩٦

وَتَزَيِّنَ بِأَحْسَنِ زِينَتِهَا وَتَعْرِضُ نَفْسَهَا عَلَيْهِ غُدْوَةً وَعَشِيَّةً... كافي، ج ٥، ص ٥٠٨

١٦ - أَكْثَرُ ذِكْرِ الْمَوْتِ فَإِنَّ ذِكْرَهُ يُسَلِّكُ مِمَّا سِوَاهُ.

نهج الفصاحه ، ص ٨٣ ، ح ٤٤٣

١٧ - أَفْضَلُ الدَّنَانِيرِ دِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَى عِيَالِهِ.

نهج الفصاحه ، ص ٧٦ ، ح ٣٩٩

١٨ - كُلُّ بَيْتٍ لَا يَدْخُلُ فِيهِ الضَّيْفُ لَا تَدْخُلُهُ الْمَلَائِكَةُ.

ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣٢٧٢ ، ح ١١١٠٥

١٩ - إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى طَعَامٍ فَلَا يَسْتَتِبِعَنَّ وَلَدَهُ فَإِنْ فَعَلَ ذَلِكَ كَانَ حَرَامًا وَدَخَلَ عَاصِيًا.

ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣٢٧٩ ، ح ١١١٣٤

٢٠ - أَبُو ذَرٍّ؛ أَوْصَانِي رَسُولُ اللَّهِ أَنْ لَا أَخَافَ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَأْتِي. ميزان الحكمة ، ج ٤ ، ص ١٥٨٠ ، ح ٥٢٦٤

٢١ - سَلُّوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ مَا بَدَأَ لَكُمْ مِنْ حَوَائِجِكُمْ حَتَّى شِيعَ النَّعْلِ فَإِنَّهُ إِنْ لَمْ يُسِّرْهُ لَمْ يَتَيْسَّرْ.

ميزان الحكمة ، ج ٤ ، ص ١٦٥٢ ، ح ٥٥٦٨

٢٢ - إِنَّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ صَدَقَةً، قِيلَ مَنْ يُطِيقُ

ص: ٩٧

ذلك ، قال إِمَاطَتَكَ الأذى عن الطريقِ صدقته وإرشادُكَ الرجلَ إلى الطريقِ صدقته وعبادتُكَ المريضَ صدقته وأمرُكَ بالمعروفِ صدقته ونهيُكَ عَنِ المُنكَرِ صدقته ورُدُّكَ السَّلامَ صدقته.

ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣٠٤٠ ، ح ١٠٣٧٤

٢٣ - أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ، صَدَقَهُ اللِّسَانِ، قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا صَدَقَهُ اللِّسَانِ؟ قَالَ الشَّفَاعَةُ تُفَكُّ بِهَا الأَسِيرَ وَتَحْفَنُ بِهَا الدَّمَ وَتَجْرُ بِهَا المَعْرُوفَ إِلَى أَخِيكَ وَتَدْفَعُ بِهَا الكَرِيهَةَ. ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣٠٤٤ ، ح ١٠٣٩٧

٢٤ - وَيْلٌ لِلَّذِي يُحَدِّثُ فَيَكْذِبُ لِإِضْحَاحِكَ القَوْمِ وَيْلٌ لَهُ ، وَيْلٌ لَهُ ، وَيْلٌ لَهُ.

ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣٢٢٨ ، ح ١١٠٠٢

٢٥ - مَنِ زَارَهُ أَخَاهُ فِي بَيْتِهِ قَالَ اللَّهُ مَعَزَّوَجِلَّ لَهُ أَنْتَ ضَيْفِي وَزَائِرِي، عَلَيَّ قِرَاكَ وَقَدْ أُوجِبْتُ لِمَكَ الجَنَّةَ بِحُبِّكَ إِيَّاهُ. ميزان الحكمة ، ج ٥ ، ص ٢٢٧٦ ، ح ٧٩٢٨

٢٦ - غُفِرَ لِمَرْأَةٍ مُومِسِهِ مَرَّتْ بِكَلْبٍ عَلَى رَأْسِ رَكِّي يَلْهَثُ كَأَدَى يَفْتُلُهُ العَطَشُ فَتَزَعَتْ حُفَّهَا فَأَوْتَقَتْهُ

ص: ٩٨

بِخِمَارِهَا فَتَزَعَتْ لَهُ مِنَ الْمَاءِ فَغُفِرَ لَهَا بِذَلِكَ.

ميزان الحكمة ، ج ٣ ، ص ١٣٤٦ ، ح ٤٥٣٢

٢٧ - لَمَّا قَالَ لَهُ رَجُلٌ أَحِبُّ أَنْ أَكُونَ خَيْرَ النَّاسِ - خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ فَكُنْ نَافِعًا لَهُمْ.

ميزان الحكمة ، ج ٤ ، ص ١٦٠٩ ، ح ٥٤٠٧

٢٨ - تَهَادُوا تَحَابُّوا فَإِنَّ الْهَدْيَةَ تُضَعِّفُ الْحُبَّ وَتُدْهِبُ بِغَوَائِلِ الصَّدْرِ. نهج الفصاحة ، ص ٢٣٨ ، ح ١١٨٩

٢٩ - مَنْ أَتَى إِلَيْكُمْ مَعْرُوفًا فَكَافُوهُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَادْعُوا لَهُ. نهج الفصاحة ، ص ٦١١ ، ح ٢٩٩٢

٣٠ - إِذَا طَابَ قَلْبُ الْمَرْءِ طَابَ جَسَدُهُ وَإِذَا خَبَثَ الْقَلْبُ خَبَثَ الْجَسَدُ. ميزان الحكمة ، ج ١٠ ، ص ٤٩٧٨ ، ح ١٦٩٠٨

٣١ - اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَوْصَانِي فِي الْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ يَرِيئُنِي. بحار الأنوار، ج ٧٣ ، ص ١٦٧

٣٢ - إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَّقَنَهُ.

نهج الفصاحة ، ص ١٥١ ، ح ٧٤٦

٣٣ - إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا صَيَّرَ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْهِ.

نهج الفصاحة ، ص ٢٦ ، ح ١٤٤

ص: ٩٩

٣٤ - سَأَلْتُ اللَّهَ - أَنْ لَا يَسْتَجِيبَ دُعَاءَ حَبِيبٍ عَلَيَّ حَبِيبِهِ.

ميزان الحكمه ، ج ٤ ، ص ١٦٧٨ ، ح ٥٧٠٧

٣٥ - يَا أَنَسُ إِزْحَمِ الصَّغِيرَ وَوَقِّرِ الْكَبِيرَ تَكُنْ مِنْ رُفَقَائِي. ميزان الحكمه ، ج ٤ ، ص ١٩٩٧ ، ح ٦٩٧٦

٣٦ - الرِّجَالُ أَرْبَعَةٌ؛ سَخِيٌّ وَكَرِيمٌ وَبَخِيلٌ وَلَيْثٌ. فَالسَّخِيُّ الَّذِي يَأْكُلُ وَيُعْطَى ، وَالكَرِيمُ الَّذِي لَا يَأْكُلُ وَيُعْطَى وَالبَخِيلُ الَّذِي يَأْكُلُ وَلَا يُعْطَى ، وَاللَّيْثُ لَا يَأْكُلُ وَلَا يُعْطَى. ميزان الحكمه ، ج ١ ، ص ٤٤٦ ، ح ١٦٠٩

٣٧ - خَيْرُ الْمُؤْمِنِينَ مَنْ كَانَ مَأْلَفَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يُؤْفُ وَلَا يَأْلَفُ.

ميزان الحكمه ، ج ١ ، ص ١٧٠ ، ح ٦٥٥

٣٨ - طُوبَى لِمَنْ وَجَدَ فِي صَحِيفَةِ عَمَلِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَحْتَ كُلِّ ذَنْبٍ «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ».

وسائل الشيعة ، ج ١١ ، ص ٣٥٥

٣٩ - إِذَا رَأَيْتَ مِنْ أَخِيكَ ثَلَاثَ خِصَالٍ فَارْجُهُ ، أَلْحِيَاءَ وَالْأَمَانَةَ وَالصُّدُقَ ، وَإِذَا لَمْ تَرَاهَا فَلَا تَرْجُهُ.

نهج الفصاحه ، ص ٣٩ ، ح ٢٠٥

ص: ١٠٠

٤٠ - إخواني الذين يأتون من بعدكم يؤنون بي ويحِبُّوني وينصرونى ويصدقونى ومازأونى، فياليتنى قد لقيت إخوانى. أمالى مفيد ، ص ٦٣

٤١ - أيما إمرأه أعانت زوجها على الحج والجهاد أو طلب العلم أعطاه الله من الثواب ما يعطى إمرأه أيوب عليه السلام. مكارم الاخلاق، ص ٢٠١

٤٢ - كفى بالمرء عيباً أن ينظر من الناس إلى ما يعمى عنه من نفسه، أو يعير الناس بما لا يستطيع تركه.

امالى مفيد ، ص ٦٧

٤٣ - من سرّ مؤمناً فقد سرّنى، ومن سرّنى فقد سرّ الله .

ميزان الحكمه ، ج ٥ ، ص ٢٤٥٠ ، ح ٨٤٦٥

٤٤ - طوبى لمن طاب خلقه وطهرت سجيته وصلحت سيرته وحسنت علانيته وأنفق الفضل من ماله وأمسك الفضل من قوله وأنصف الناس من نفسه.

اصول كافى ، ج ٢ ، ص ١٤٤

٤٥ - عجباً لمن يحتمى من الطعام مخافه من الداء كيف لا يحتمى من الذنوب مخافه من النار.

مكارم الاخلاق ، ص ١٤٧

ص: ١٠١

٤٦ - اللَّهُمَّ اهْدِ قَوْمِي فَإِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ.

بحار الأنوار ج ٢٠، ص ١١٧

٤٧ - يَا مَعَاذُ، عَلَّمَهُم كِتَابَ اللَّهِ وَأَحْسِنُ أَدَبَهُمْ عَلَى الْأَخْلَاقِ الصَّالِحَةِ. تحف العقول، ص ٢٥

٤٨ - لَوْلَا ثَلَاثَةٌ فِي ابْنِ آدَمَ مَا طَاطَأَ رَأْسُهُ شَيْءًا: الْمَرَضُ وَالْمَوْتُ وَالْفَقْرُ وَكُلُّهُنَّ فِيهِ، وَإِنَّهُ لَمَعُيْنٌ لَوْ تَابَ

ميزان الحكمة، ج ٢، ص ٥٧٦، ح ١٩٣٩

٤٩ - مَنْ فُتِحَ لَهُ بَابٌ خَيْرٍ فَلْيَنْتَهِزْهُ فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي مَتَى يُغْلَقُ عَنْهُ. ميزان الحكمة، ج ٤، ص ١٦٠٧، ح ٥٣٨٥

٥٠ - يَخْصِفُ بِيَدِهِ نَعْلَهُ وَيُرْقِعُ بِيَدِهِ ثَوْبَهُ.

مكارم الاخلاق، ص ١٠

٥١ - الظَّفَرُ بِالْجِزْمِ وَالْحَزْمِ.

ميزان الحكمة، ج ٧، ص ٣٣٥٤، ح ١١٣٥٢

٥٢ - النَّظَرُ إِلَى الْعَالَمِ عِبَادَةٌ وَالنَّظَرُ إِلَى الْإِمَامِ الْمُتَقَسِّطِ عِبَادَةٌ وَالنَّظَرُ إِلَى الْوَالِدَيْنِ بِرَأْفَةٍ عِبَادَةٌ وَالنَّظَرُ إِلَى أَخٍ تَوَدُّهُ فِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عِبَادَةٌ.

ميزان الحكمة، ج ٧، ص ٣٤١٨، ح ١١٦٤١

ص: ١٠٢

٥٣ - إِذَا تَطَيَّرْتَ فَاْمُضِ. تحف العقول، ص ٥٠

٥٤ - إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُتْرَى اللَّهُ مَالَكَ فَرُكِّهِ.

ميزان الحكمة ، ج ٥ ، ص ٢١٨٤ ، ح ٧٥٦٦

٥٥ - سَتُدْفَنُ بَضْعَهُ مَتَى بَارِضٍ خِرَاسَانٍ لَا يَزُورُهَا مُؤْمِنٌ إِلَّا أَوْجَبَ اللَّهُ مَعَزَّ وَجَلَّ لَهُ الْجَنَّةَ وَحَرَّمَ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ. ميزان الحكمة ، ج ٥ ، ص ٢٢٨٨ ، ح ٧٩٧٤

٥٦ - هَوْنٌ عَلَيْكَ فَلَسْتُ بِمَلِكٍ إِنَّمَا أَنَا ابْنُ إِمْرَأَةٍ كَانَتْ تَأْكُلُ الْقَدَمِ. بحار الأنوار، ج ١٦ ، ص ٢٢٩

٥٧ - إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَتَتْهُ أُخْتُ لَهُ مِنَ الرِّضَاعِ فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهَا سَيَّرَ بِهَا وَبَسَطَ مِلْحَفَتَهُ لَهَا فَأَجْلَسَهَا عَلَيْهَا ، ثُمَّ أَقْبَلَ يُحَدِّثُهَا وَيَضْحَكُ فِي وَجْهِهَا ثُمَّ قَامَتْ فَذَهَبَتْ وَجَاءَ أَخُوهَا فَلَمْ يَصْنَعْ بِهِ مَا صَنَعَ بِهَا فَقِيلَ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَنَعْتَ بِأَخْتِهِ مَا لَمْ تَصْنَعْ بِهِ فَقَالَ: لَأَنَّهَا كَانَتْ أَبْرَ بِوَالِدِهَا مِنْهُ. وسائل الشيعة ، ج ٢١ ، ص ٤٨٨

٥٨ - لَوْ لَا مَخَافَةُ الْقَوْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَأَوْجَعْتُكَ بِهَذَا السَّوَاكِ. جمع الجوامع، ج ٦ ، ص ١١٦

٥٩ - إِيَّاكُمْ وَ مُشَارَةَ النَّاسِ فَإِنَّهَا تُظْهِرُ الْعَرَّةَ وَتَدْفِنُ

ص: ١٠٣

الغزوة. ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣٥١٠ ، ح ١٢٠٣٩

٦٠ - حُبِّي وَحُبُّ أَهْلِ بَيْتِي نَافِعٌ فِي سَبْعَةِ مَوَاطِنَ أَهْوَالُهُنَّ عَظِيمَةٌ؛ عِنْدَ الْوَفَاةِ وَفِي الْقَبْرِ وَعِنْدَ الشُّورِ وَعِنْدَ الْكِتَابِ وَعِنْدَ الْحِسَابِ
وَعِنْدَ الْمِيزَانِ وَعِنْدَ الصَّرَاطِ .امالى صدوق، ص ١٨

٦١ - الْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ السَّيِّئَاتِ وَتَرَكَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ .

اصول كافي، ج ٢ ، ص ٢٣٥

٦٢ - كُلُّوا جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا فَإِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ وَطَعَامُ الْإِثْنَيْنِ يَكْفِي الثَّلَاثَةَ وَالْأَرْبَعَةَ، كُلُّوا جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا فَإِنَّ
الْبَرَكَهَ مَعَ الْجَمَاعَةِ.

نهج الفصاحه ، ص ٤٦١ ، ح ٢١٨٠

٦٣ - تَصَافَحُوا فَإِنَّ التَّصَافُحَ يُذْهِبُ السَّخِيمَةَ.

ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣٠٧٦ ، ح ١٠٥٠٣

٦٤ - الْيَوْمَ يَوْمَ الْمَرَحَمَةِ ، الْيَوْمَ تُحْفَظُ فِيهِ الْحُرْمَةُ.

المبسوط للسرخسي ، ج ١٠ ، ص ٣٩

٦٥ - حَاكِيًا مِنْ رَبِّهِ؛ يَا مُرَّةُ بِهَذِهِ الْخِصَالِ قَالَ: صَلِّ مَنْ

قَطَعَكَ وَاعْفُ عَمَّنْ ظَلَمَكَ، وَأَعْطِ مَنْ حَرَمَكَ وَأَحْسِنْ

ص: ١٠٤

إلى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ. سفينه البحار، ج ٢، ص ٢٠٧

٦٦ - كَانَ فِيهَا (صُحُفِ اِبْرَاهِيمَ): ... عَلَى الْعَاقِلِ مَا لَمْ يَكُنْ مَغْلُوبًا عَلَى عَقْلِهِ أَنْ يَكُونَ لَهُ سَاعَاتٌ: سَاعَةٌ يُنَاجِي فِيهَا رَبَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، سَاعَةٌ يُحَاسِبُ نَفْسَهُ وَسَاعَةٌ يَتَفَكَّرُ فِيهَا صَيَّعَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَسَاعَةٌ يَخْلُو فِيهَا بِحِظِّ نَفْسِهِ مِنَ الْحَلَالِ، فَإِنَّ هَذِهِ السَّاعَةَ عَوْنٌ لِتِلْكَ السَّاعَاتِ

وَاسْتِجْمَامٌ لِلْقُلُوبِ وَتَوْزِيعٌ لَهَا.

مِيزَانُ الْحِكْمَةِ، ج ٥، ص ٢١٢٢، ح ٧٤٢٤

٦٧ - لَا- تُجَالِسُوا مَعَ شَارِبِ الْخَمْرِ وَلَا تَعُودُوا مَرْضَاهُمْ وَلَا تُشَيِّعُوا جَنَائِزَهُمْ وَلَا تُصَيِّلُوا عَلَى أَمْوَالِهِمْ فَإِنَّهُمْ كِلَابُ أَهْلِ النَّارِ كَمَا قَالَ اللَّهُ: ﴿إِخْسُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ﴾. مِيزَانُ الْحِكْمَةِ، ج ٤، ص ١٥٤٨، ح ٥١٥٠

٦٨ - ... أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أَضَعَ فَمِي عَلَى بَطْنِكَ؛ فَأَذِنَ لَهُ فَقَالَ أَعُوذُ بِمَوْضِعِ الْقِصَاصِ مِنْ بَطْنِ رَسُولِ اللَّهِ .

بِحَارِ الْأَنْوَارِ، ج ٢٢، ص ٥٠٩

٦٩ - وَ أَمَا التِّي فِي السَّفَرِ فَبَدَلُ الزَادِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ وَالْمِزَاحُ فِي غَيْرِ الْمَعَاصِي.

مِيزَانُ الْحِكْمَةِ، ج ٥، ص ٢٤٩٠، ح ٨٦٢٢

ص: ١٠٥

٧٠- زَوْجُوا أَيَامَكُمْ فَإِنَّ اللَّهَ يُحْسِنُ لَهُمْ فِي أَخْلَاقِهِمْ وَيُوسِّعُ لَهُمْ فِي أَرْزَاقِهِمْ وَيَزِيدُهُمْ فِي مُرْوَاتِهِمْ.

ميزان الحكمة ، ج ٥ ، ص ٢٢٥٠ ، ح ٧٨١٤

٧١- أَحِبُّوا الصَّبِيَّانَ وَأَرْحَمُوهُمُ فَإِذَا وَعَدْتُمُوهُمُ فَفُوا لَهُمْ فَإِنَّهُمْ لَا يَرُونَ إِلَّا أَنْكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ.

مكارم الاخلاق ، ص ٢١٩

٧٢- إِذَا كَانَ إِثْنَانٍ يَتَنَاجِيَانِ فَلَا تَدْخُلَ بَيْنَهُمَا.

نهج الفصاحة ، ص ٤٤ ، ح ٢٣٠

٧٣- إِنَّ جَوَابَ الْكِتَابِ حَقًّا كَرَّدَ السَّلَامِ.

نهج الفصاحة ، ص ١٧٧ ، ح ٨٨٠ .

٧٤- أَسْرَقَ السُّرَاقِ، مَنْ سَرَقَ مِنْ صَلَاتِهِ يَعْنِي لَا يُتِمُّ فَرَائِضَهَا. ميزان الحكمة ، ج ٧ ، ص ٣١٣٦ ، ح ١٠٧١٥

٧٥- صَلَّةُ الرَّجِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَتَنْفِي الْفَقْرَ.

ميزان الحكمة ، ج ٤ ، ص ٢٠١٧ ، ح ٧٠٤٩

٧٦- لَا يَخْدِمُ الْعِيَالُ إِلَّا صَدِيقٌ أَوْ شَهِيدٌ أَوْ رَجُلٌ يُرِيدُ اللَّهُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

ميزان الحكمة ، ج ٥ ، ص ٢٢٦٤ ، ح ٧٨٨١

٧٧- أَكْبَرُ الْكِبَائِرِ سُوءُ الظَّنِّ بِاللَّهِ .

نهج الفصاحة ، ص ٨٢ ، ح ٤٣٩

ص: ١٠٦

٧٨ - أَلْهُوا وَالْعَبَّوْا فَأَنَّى أَكَرَهُ أَنْ يُرَى فِي دِينِكُمْ غَلْظُهُ.

نهج الفصاحة ، ص ١٠٥ ، ح ٥٣١

٧٩ - مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ وَمَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِي يَا لِلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ. وسائل الشيعة ، ج

١١ ، ص ٥٥٩

٨٠ - كَانَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مُتَوَاصِلَ الْأَخْرَانِ ، دَائِمَ الْفِكْرِ... يُؤَافُهُمْ وَلَا يُنْفِرُهُمْ ، وَيُكْرِمُ كَرِيمَ كُلِّ قَوْمٍ.

سُنَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ، صص ١٢ - ١٩

ص: ١٠٧

۱. ابن شعبه حرّانی، ابی محمد الحسن بن علی بن الحسین، تحف العقول، تصحیح علی اکبر غفاری
۲. پاینده ابوالقاسم، نهج الفصاحه مجموعه کلمات قصار رسول اکرم صلی الله علیه و آله، جاویدان، چاپ پانزدهم
۳. السرخسی، شمس الدین، المبسوط، دارالمعرفه للطباعه والنشر، بیروت، لبنان.
۴. سیمای معصومین علیهم السلام در آئینه نگاه مقام معظم رهبری، قدر ولایت، چاپ اول، ۱۳۸۰.
۵. سیوطی، جلال الدین، جمع الجوامع، دارالکتب العلمیه، بیروت، لبنان.
۶. صدوق، محمد بن علی، من لایحضره الفقیه، انتشارات جامعه مدرسین
۷. طباطبایی، محمد حسین، سنن النبی، ترجمه و تحقیق، محمد هادی فقهی، کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۸۲.
۸. طبرسی، حسن بن فضل، مکارم الاخلاق، موسسه الاعلمی للمطبوعات.

۹. طوسی، محمد بن الحسن، تهذیب الاحکام، دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۶۵ ه. ش.

۱۰. عاملی، شیخ حر، وسائل الشیعه، دار احیاء التراث العربی.

۱۱. کلینی رازی، ابی جعفر محمد بن یعقوب، اصول کافی، ترجمه و شرح سید جواد مصطفوی، انتشارات علمیه اسلامیة.

۱۲. مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار الجامعه لدرر الاخبار الائمه الاطهار، الوفاء، ۱۴۰۳ ه. ق.

۱۳. محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ترجمه حمیدرضا شیخی، دارالحدیث، ۱۳۷۷ ه. ش.

۱۴. مطهری، مرتضی، سیری در سیره نبوی، صدرا، چاپ بیست و ششم، اسفند ۱۳۸۲.

۱۵. مفید، ابو عبدالله محمد بن نعمان، الامالی، انتشارات جامعه مدرسین

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه

اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

